

La ciència de la invisibilitat: de l'home invisible a la capa de Harry Potter

Àlvar Sánchez
Departament de Física, UAB

Dissabtes de la Física
Bellaterra, 18 de febrer de 2012

Què es la invisibilitat?

Què es la invisibilitat?

Un experiment... pensant, *Gedankenexperiment*

Què es la visibilitat?

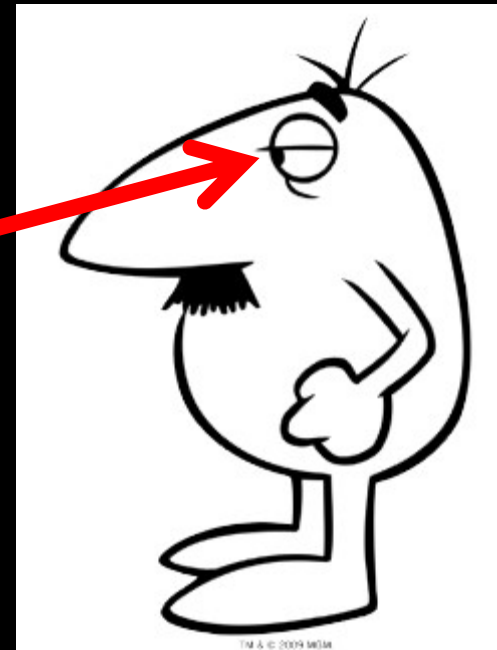
Emissors de llum

Transmissió de la llum

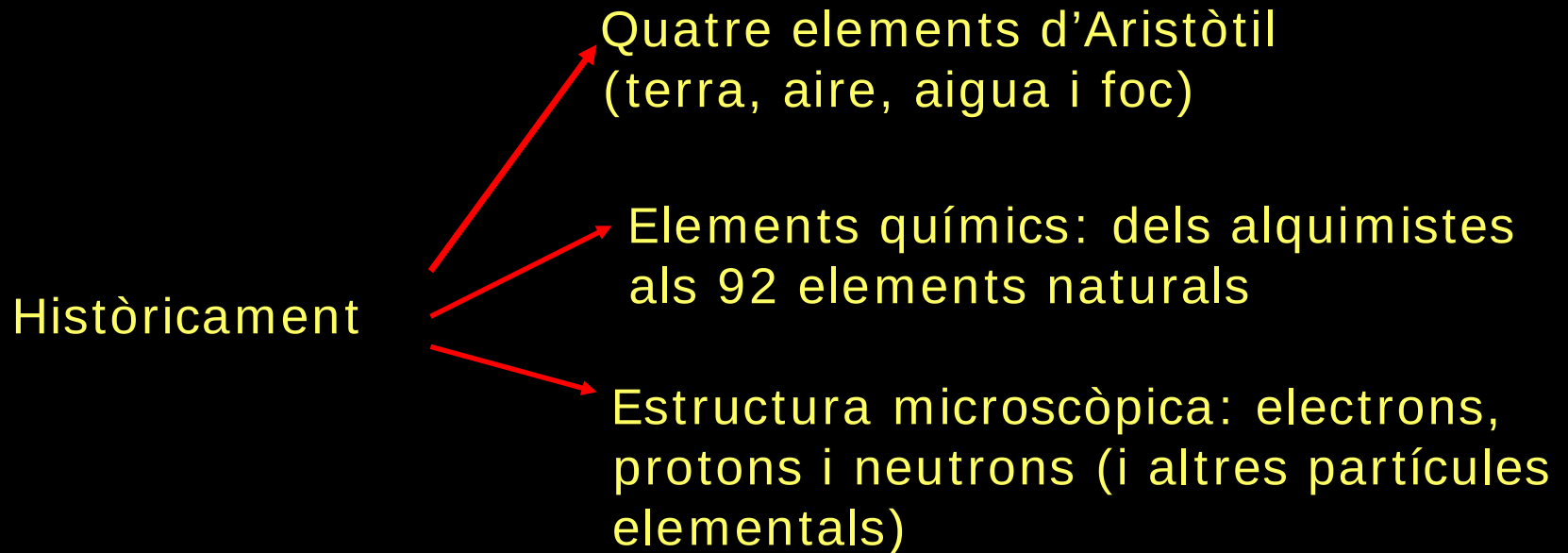
Propietats dels materials

Detectors de llum

Què es la llum?

De què estàn fetes les coses? De què està fet l'univers?

A l'univers només hi ha matèria?

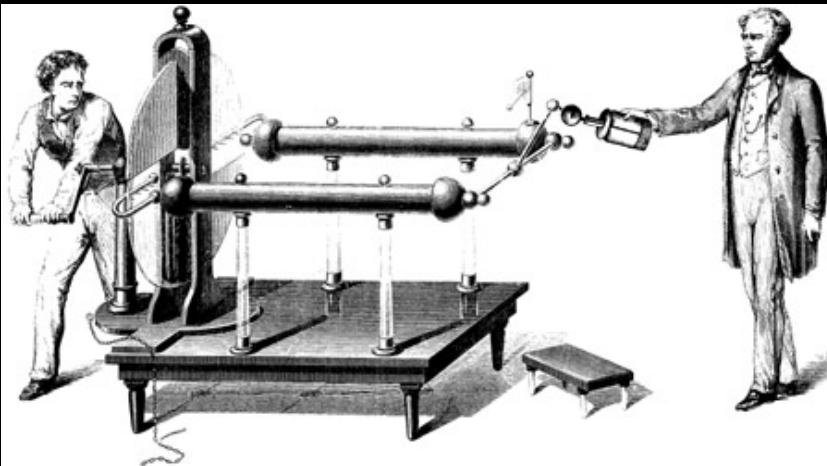
No! La llum NO és matèria. Què és la llum doncs?

Electrostàtica

Tales: electrificació per frotament

Gilbert (1600): 'De magnete', primer tractat sobre electricitat i magnetisme

Primeres màquines elèctriques
(von Guericke, 1660)

Ampolla de Leyden: primer
condensador

Electrostàtica

Benjamin Franklin

Electricitat atmosfèrica

Càrregues positives i negatives

Conservació de la càrrega

Electricitat per frotament

Separació de càrregues

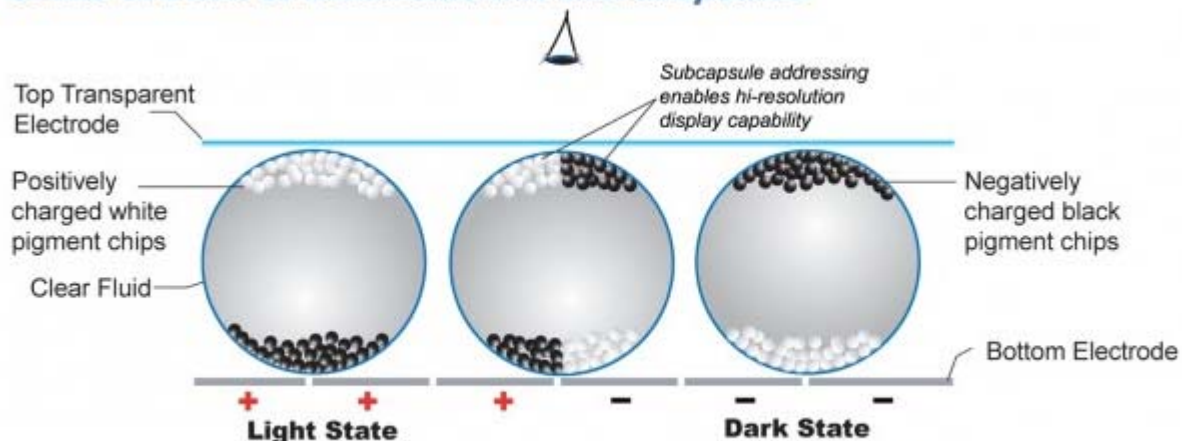

Electrostàtica

Tinta electrònica pels e-llibres

Cross-Section of Electronic-Ink Microcapsules

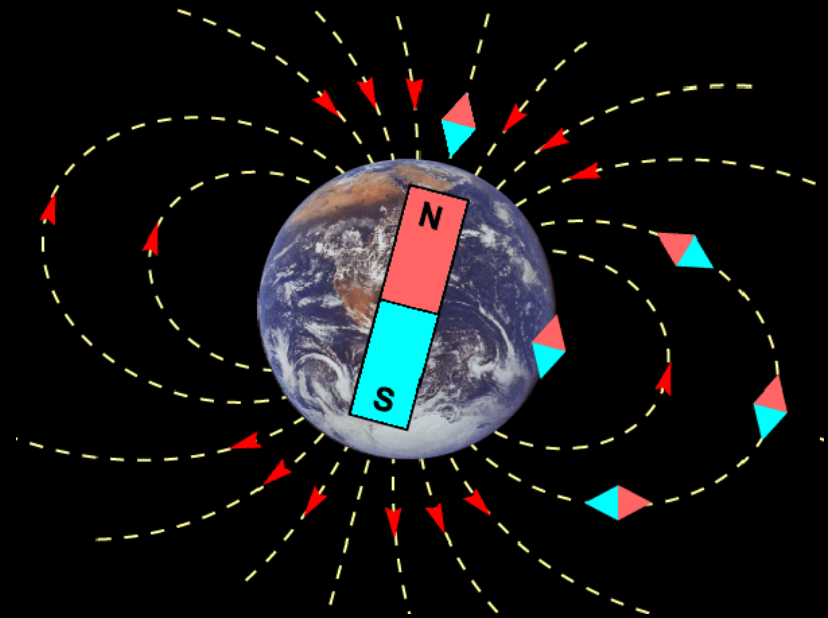
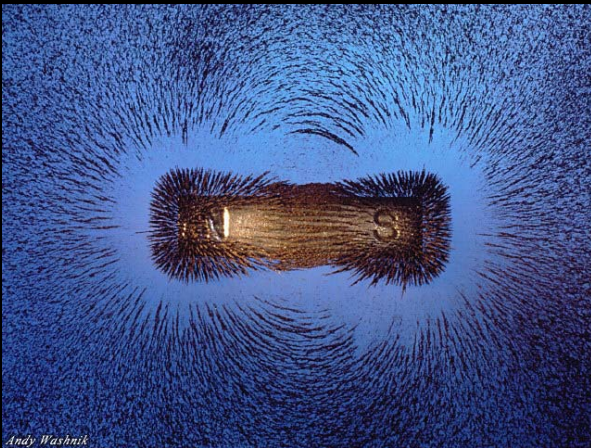

NOTE: Copyright E Ink Corporation, 2002. Image not drawn to scale - for illustration purposes only.

Magnetostàtica

Brúixola: A Xina, desde 200 a.C.,
1000 anys abans que a Occident!

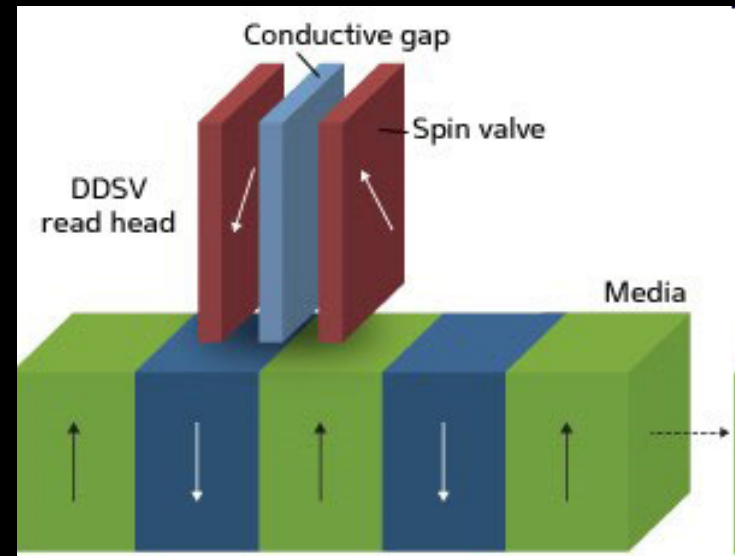
Imants:

Magnetostàtica

Memòries magnètiques:
90 per cent de la informació

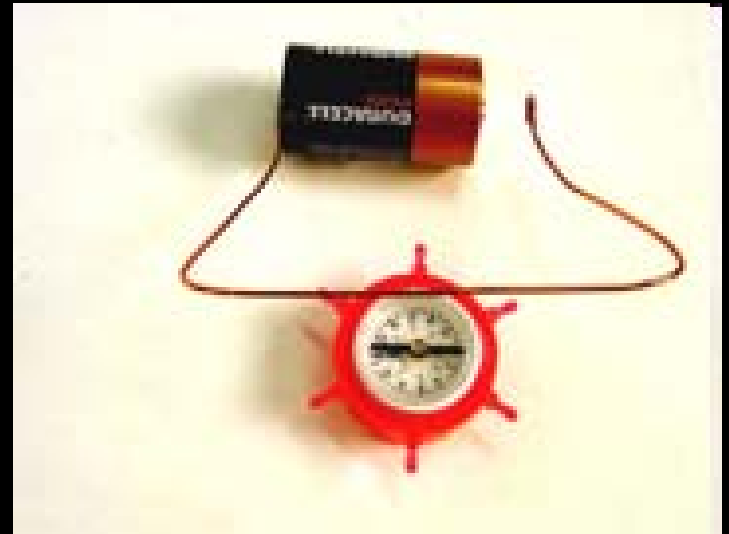

Magnetostàtica

Oersted (1820): Un corrent elèctric
mou l'agulla d'una bruxola

Electricitat crea efectes magnètics

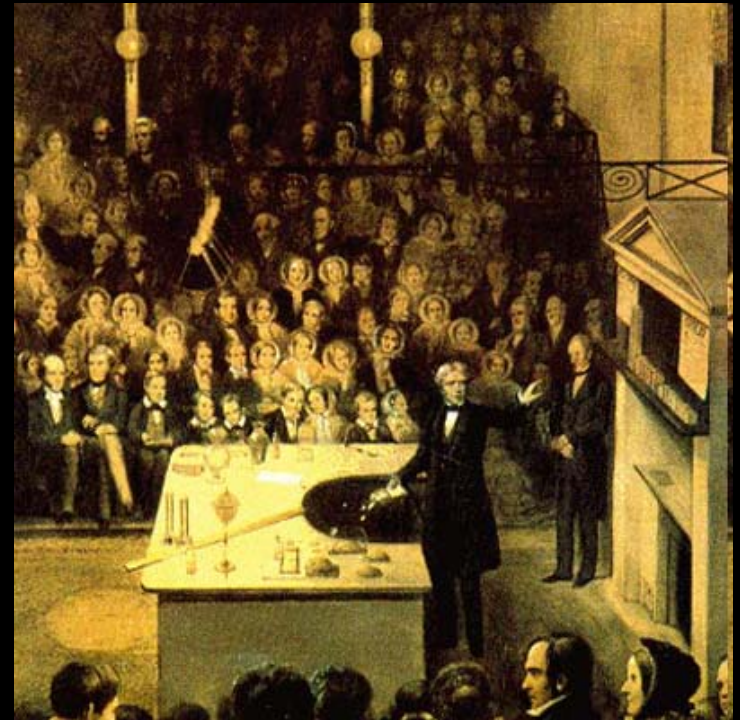

Inducció electromagnètica

Faraday (1831): inducció electromagnètica;
la variació de camp magnètic
genera corrent elèctric

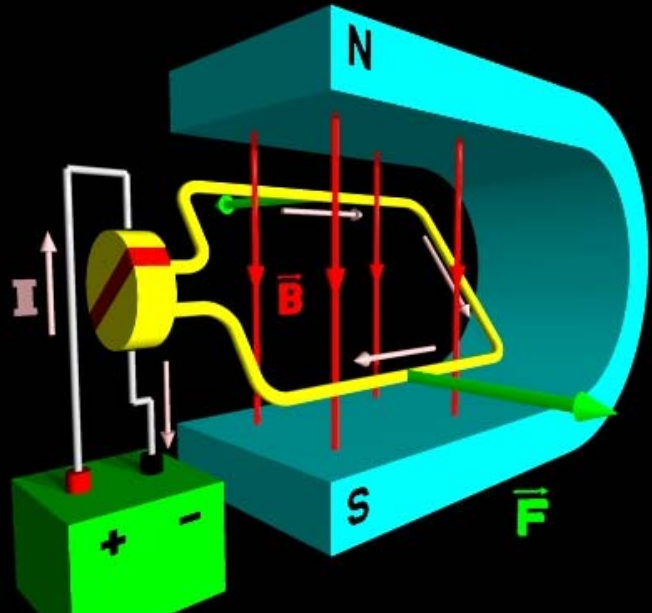

$$\text{Rot } E = -dB/dt$$

Inducció electromagnètica

Motors elèctrics dc (Faraday)
i ac (Tesla): electromagnetisme
crea moviment

Generadors: motors a l'inrevés

And God said:

$$\nabla \cdot D = \rho$$

$$\nabla \cdot B = 0$$

$$\nabla \times E = -\frac{\partial B}{\partial t}$$

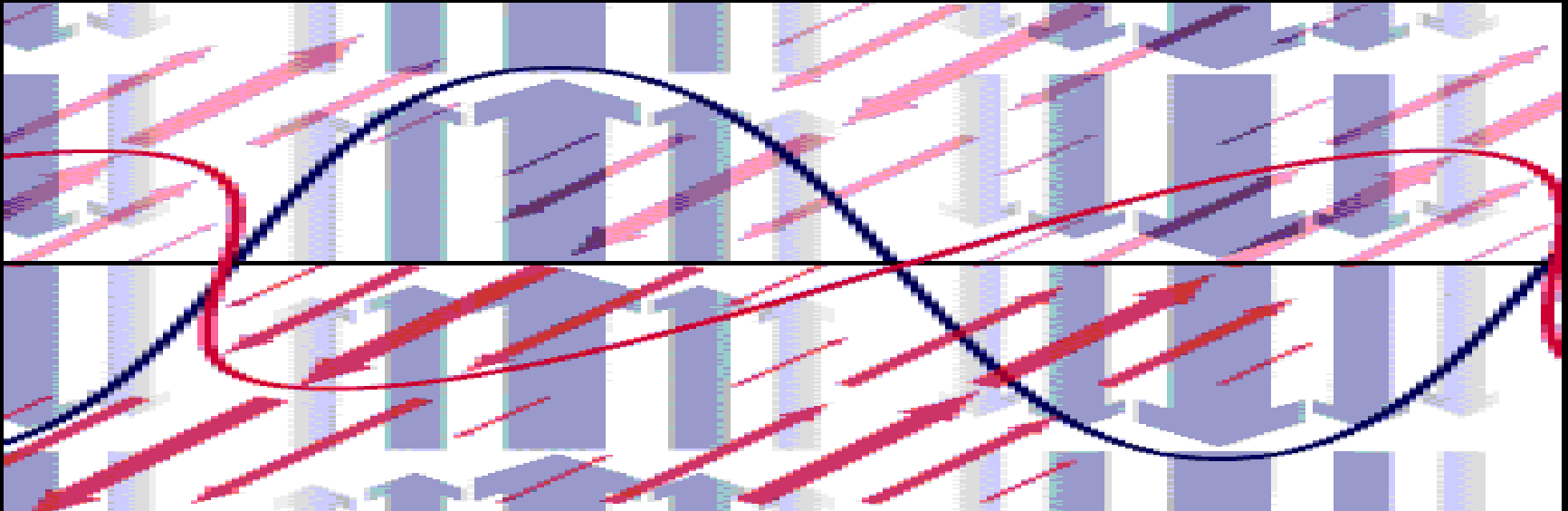
$$\nabla \times H = j + \frac{\partial D}{\partial t}$$

And there was light.

© 1988, TAYLOR & FRANCIS

Ones electromagnétiques

$dE/dt \rightarrow dB/dt \rightarrow dE/dt \rightarrow dB/dt \rightarrow$ **Ones**
electromagnétiques

Què es la llum?

Camps elèctrics i magnètics propagant-se a l'espai

De què estàn fetes les coses?

De què està fet l'univers?

De matèria i de llum (radiació)

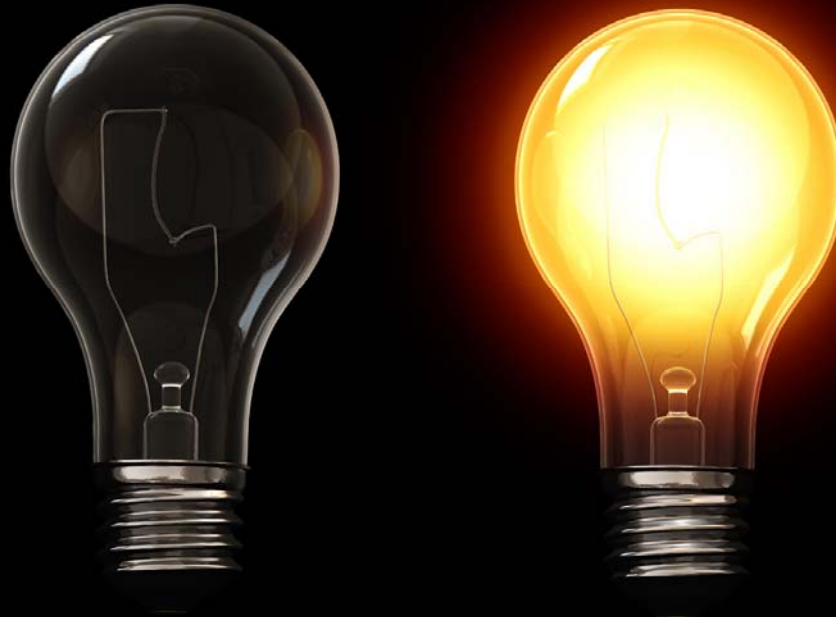
Onades: ones creades pel moviment de l'aigua

So: ones creades pel moviment de l'aire

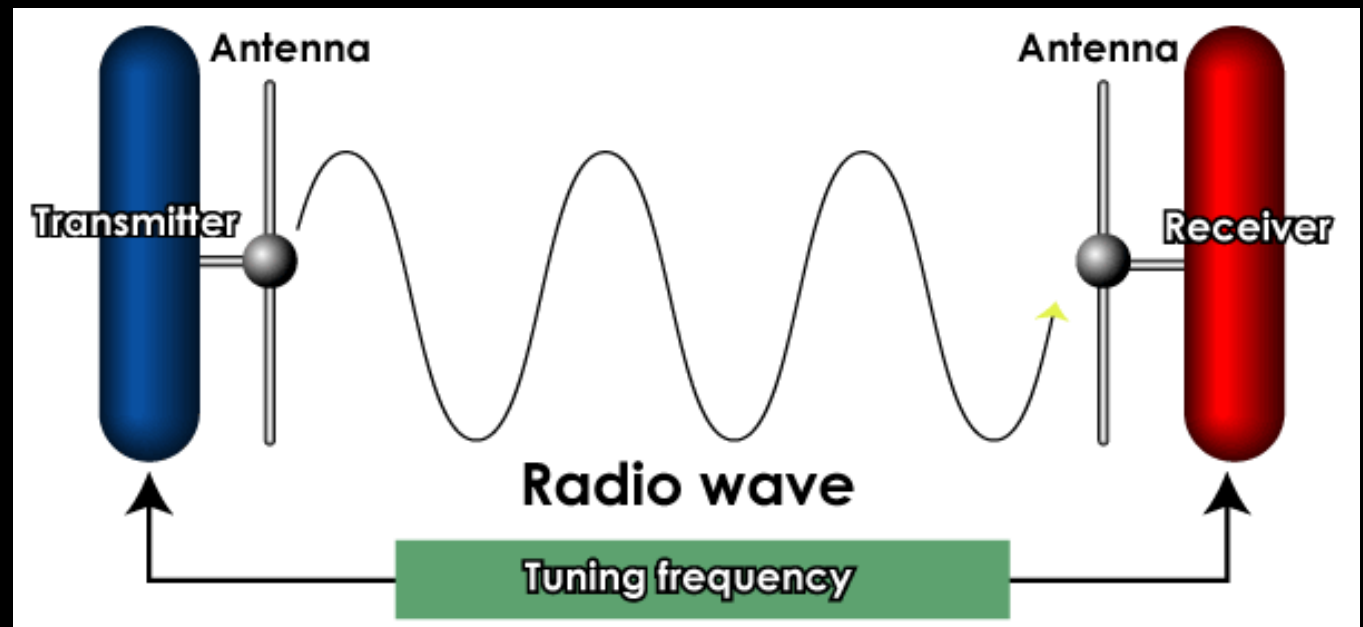
Llum: ones creades pel moviment de la matèria

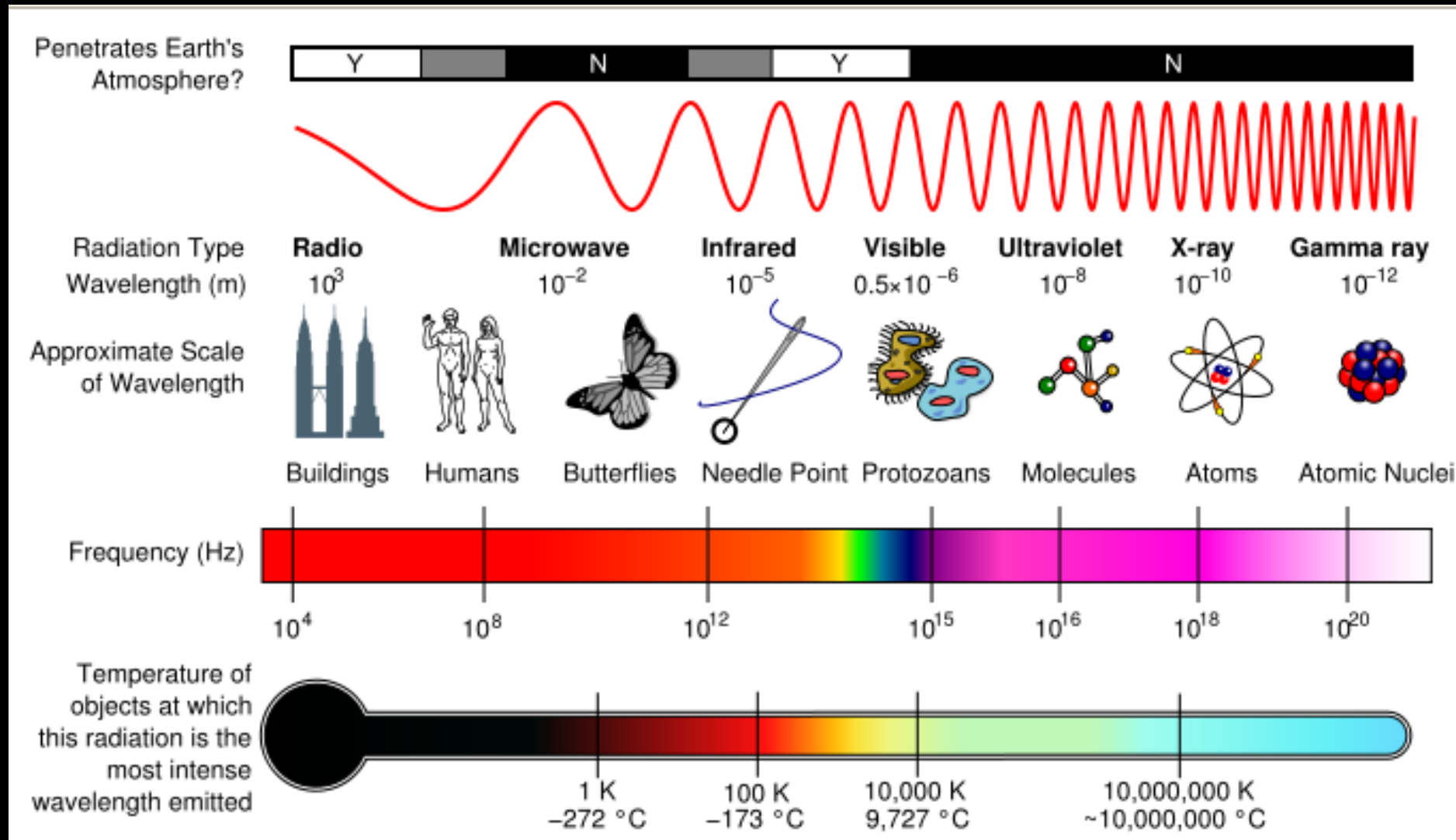
Ones electromagnètiques: hi ha més llum a més de la llum visible!

Hertz (1886): Descobrint
de les ones de radio

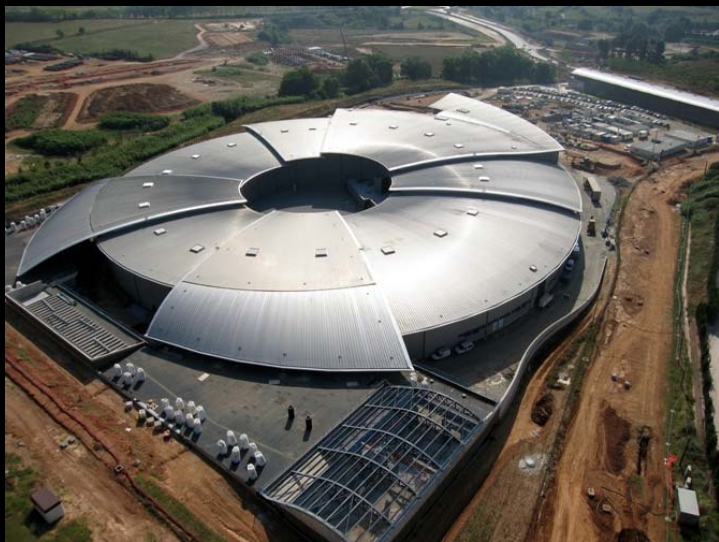

Ones electromagnètiques: hi ha molts tipus de llum!

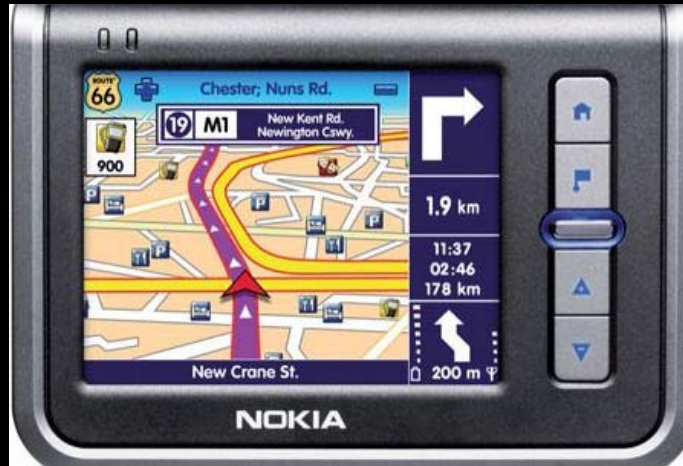

La major part de la llum és realment invisible als nostres ulls!

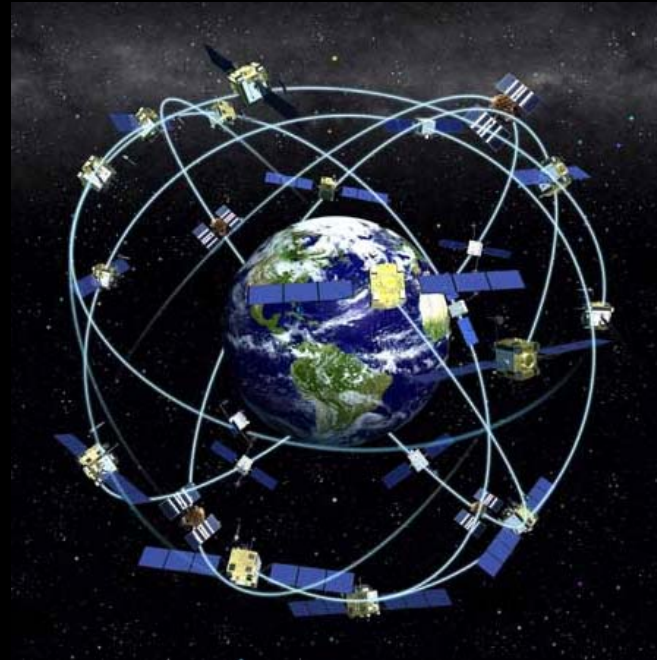
Generació d'ones electromagnètiques

Ones electromagnètiques: microones

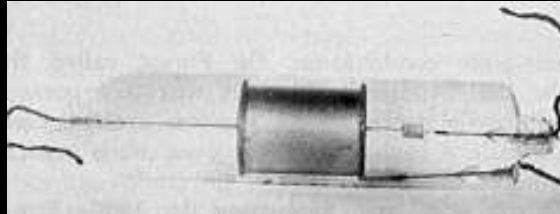
GPS

Mòbils

Ones electromagnètiques: microones

Batalla d'Anglaterra (1940) → Magnetron → Radar

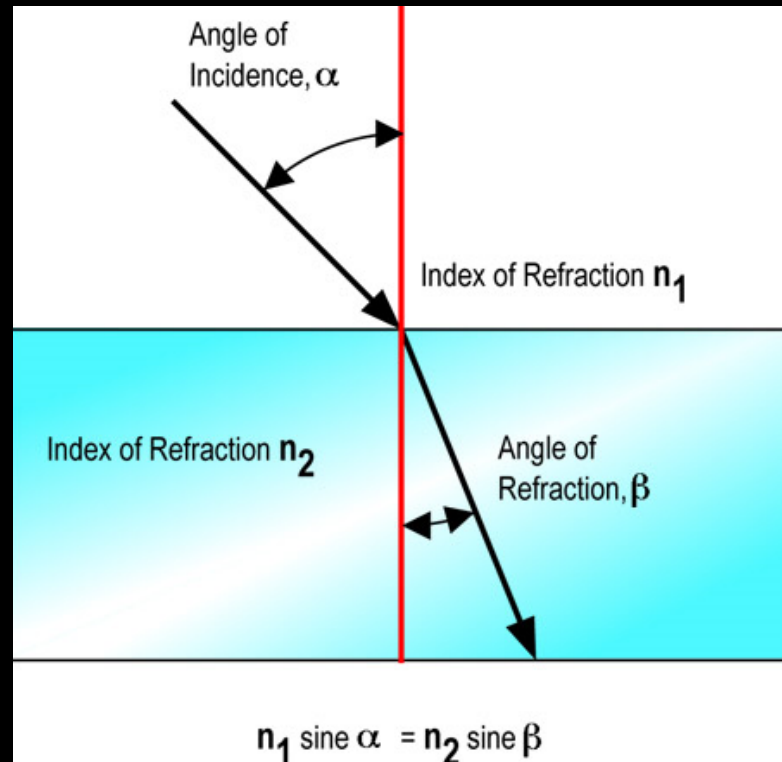
Percy Spencer
(1946)

Forn microones

Podem fer-nos invisibles (a la llum que veuen els nostres ulls)?

El comportament de la llum ve donat per les propietats electromagnètiques del cossos

Podem fer-nos invisibles
(a la llum que veuen els nostres ulls)?

2 possibles maneres:

Impossible
avui

Fer-nos transparents (index de refracció igual al de l'aire)
(Home invisible de H. G. Wells)

Podem fer-nos invisibles
(a la llum que veuen els nostres ulls)?

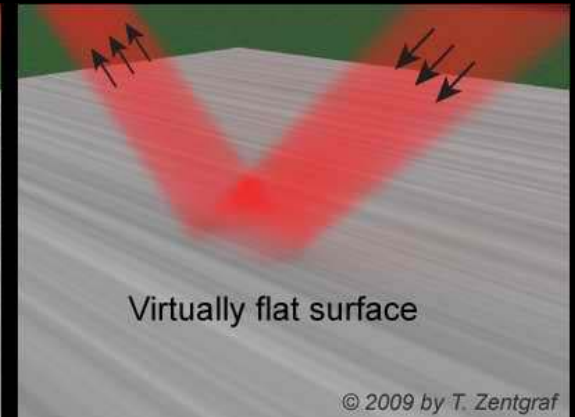
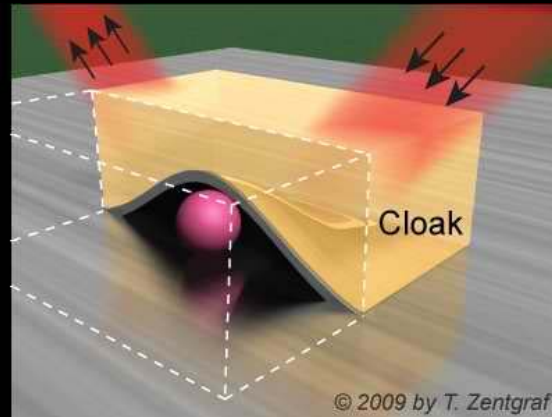
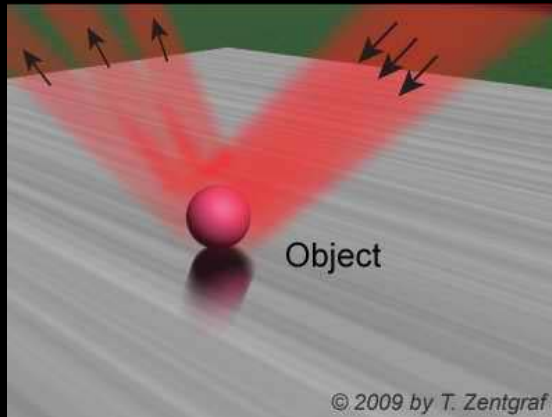
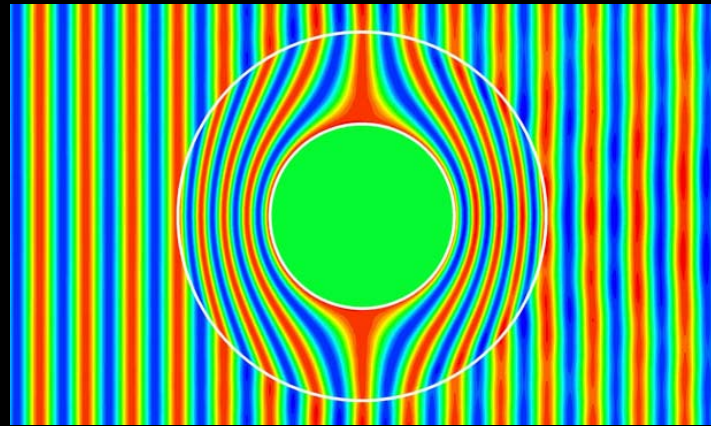
2 possibles maneres:

Capa d'invisibilitat (com la de Harry Potter)

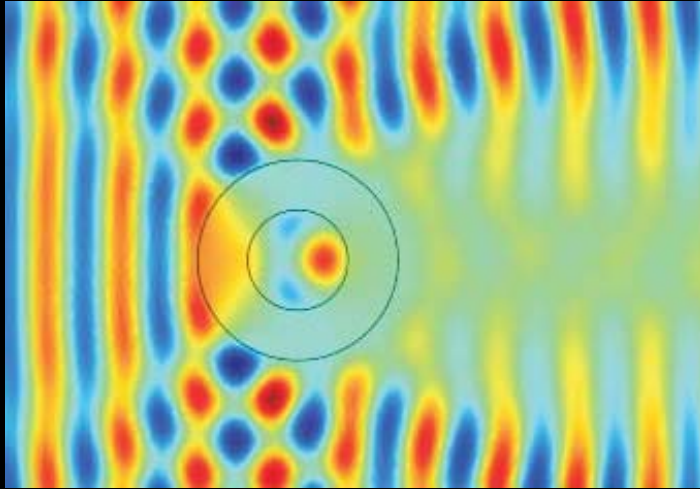
Podem fabricar capes d'invisibilitat?

Seria suficient en crear una capa d'un material tal que la llum pasés pel material sense afectar l'objecte...

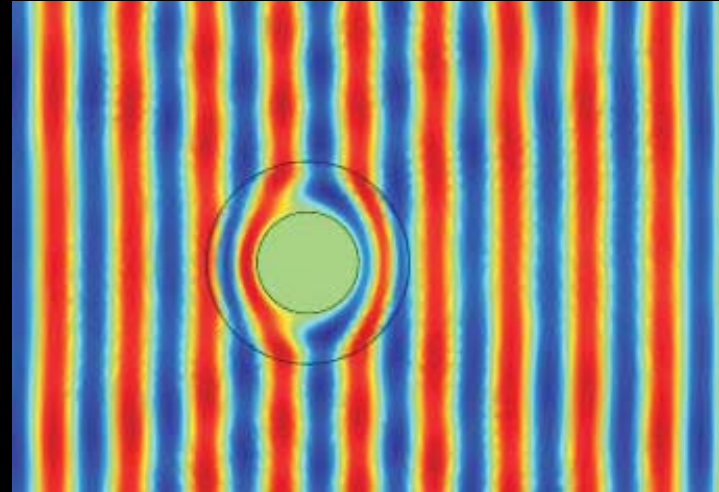

Però no existeixen materials amb aquestes propietats a la naturalesa....

Metamaterials: materials artificials que poden crear capes d'invisibilitat

Objecte normal:
reflexió i ombra

Objecte invisible

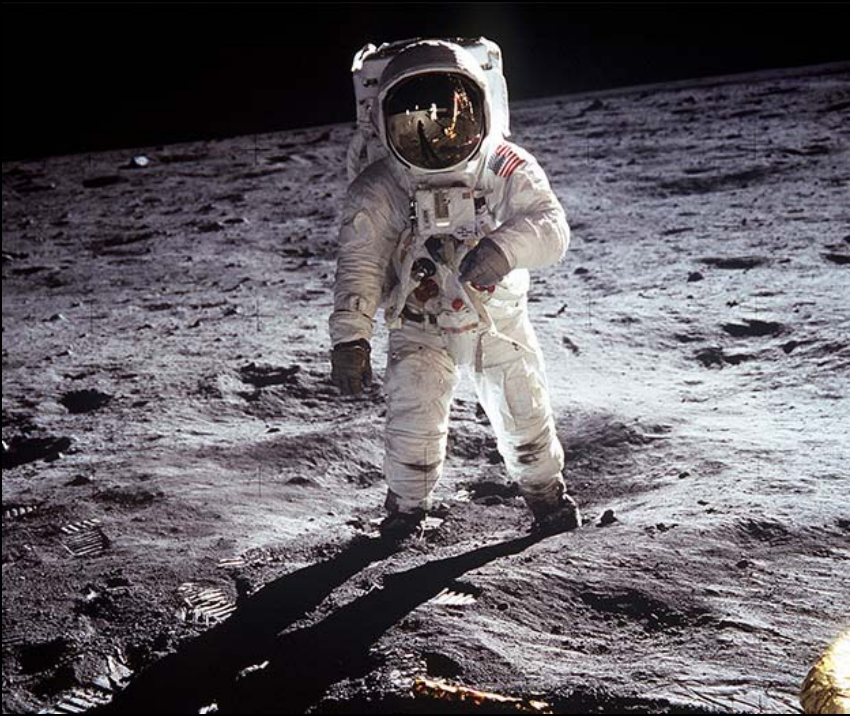

La Ciència ha convertit somnis en realitat....

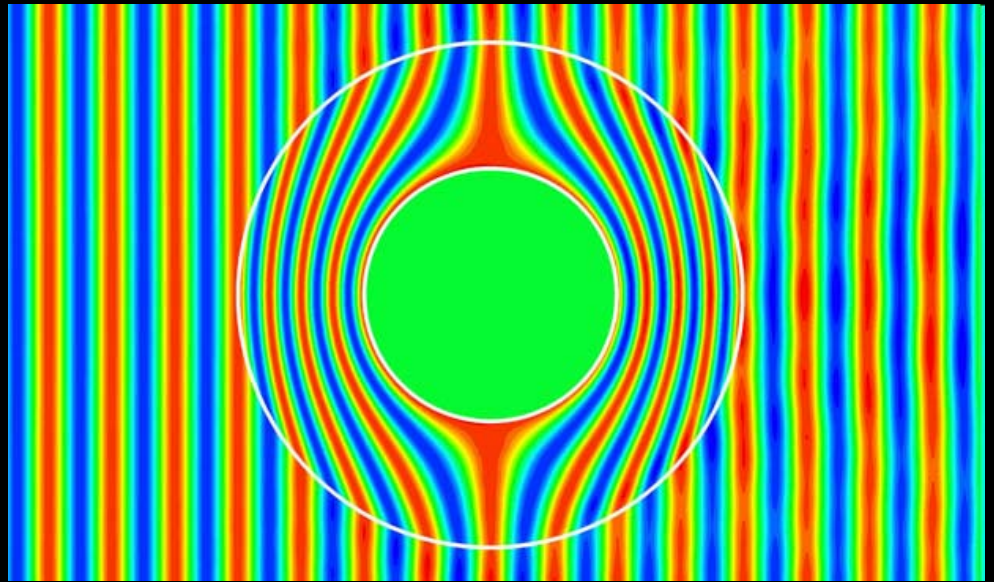
...volar....

...visitar altres móns....

...fer-nos ben aviat invisibles....

Gràcies!